

COLUMN PAUL SEVERIJN

MR. P.J.P. SEVERIJN IS MEDE-EIGENAAR VAN EEN ADVOCATENKANTOOR. HET ROTTERDAMSE BUREAU IS GESPECIALISEERD IN BOUWRECHT EN AANBESTEDINGSRECHT.

Vervaltermijn

Een vervaltermijn is een termijn waarbinnen men een bepaalde bevoegdheid moet uitoefenen. De bedoeling van een vervaltermijn is dat partijen zo kort mogelijk in onzekerheid verkeren. Een bekende vervaltermijn is de termijn van drie maanden om hoger beroep van een vonnis in te stellen.

Een vervaltermijn is echter niet hetzelfde als een verjarings-termijn. Een verjaringstermijn betreft de termijn die u heeft om een vordering aan de rechter voor te leggen. Een verjaringstermijn kan worden gestuit, hetgeen betekent dat die termijn kan worden verlengd; dit is niet mogelijk bij een vervaltermijn. Vervaltermijnen zijn derhalve kritisch, omdat na een vervaltermijn in beginsel geen bevoegdheid meer bestaat.

De meeste bouwcontracten worden beheerst door de UAV 1989, nader te noemen: 'UAV'. Ook in de UAV komen vervaltermijnen voor. In paragraaf 12 lid 4 UAV staat zo'n vervaltermijn. Een rechtsvordering uit hoofde van een verborgen gebrek is niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van vijf jaar na de dag van de oplevering. Indien in het bestek een onderhoudstermijn is voorgeschreven, gaat de vijfaarstermijn lopen na afloop van de onderhoudstermijn. Hoofdregeel in het bouwrecht is dat de aannemer niet meer aansprakelijk is voor gebreken na oplevering. Zulks geldt echter niet voor verborgen gebreken.

Indien een verborgen gebrek wordt ontdekt zes jaar na oplevering, dan wel zes jaar na einde onderhoudstermijn indien voorgeschreven, is het dus niet meer mogelijk om een rechtsvordering in te stellen. In de praktijk komt het vaak voor dat discussie ontstaat na het ontdekken van een verborgen gebrek. Veelal zal de aannemer het standpunt innemen dat zo'n gebrek is ontstaan door een ontwerpfout en de opdrachtgever neemt veelal het standpunt in dat door schuld van de aannemer zo'n gebrek is ontstaan. Dit soort discussies neemt veel tijd in beslag. Het is de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever om de termijn van vijf jaar te bewaken, doch ook de aannemer moet erop bedacht zijn dat hij zo'n gebrek kan doorleggen naar een onderaannemer. Het is zaak exact bij te houden wanneer verval van zo'n vordering intreedt.

Een andere bekende vervaltermijn staat beschreven in paragraaf 49 lid 3 UAV. Het betreft een geschil over de eindafrekening. Zo'n geschil moet binnen zes maanden aanhangig worden gemaakt nadat de opdrachtgever zijn definitieve beslissing omtrent de eindafrekening per aangetekende brief ter kennis heeft gebracht aan de aannemer. Daarbij wordt dan nog wel de eis gesteld dat de opdrachtgever uitdrukkelijk erop moet wijzen dat als de aannemer later dan zes maanden een geschil aanhangig maakt, hij niet ontvankelijk is.

Het is dus niet voldoende indien de opdrachtgever enkel en alleen schriftelijk zijn definitieve beslissing kenbaar maakt en later de vervaltermijn van zes maanden inroept. De opdrachtgever is verplicht de aannemer op deze termijn te wijzen. Doet de opdrachtgever dat niet, dan geldt geen vervaltermijn van zes maanden.